

Daa'imman Keessan Qopha'aniiruu?

Seera Talaalii K-12 Minnesota

Barattoonni mana barnootaatiif talaalliin fudhachuu qaban muraasatu jira ykn immoo sababa gahaa fudhachuu dhiisuu ibsu dhiheessuu qabu. Ulaagaan kun manneen barnoota hawaasaa, dhuunfaa, toora irrajiranii fi kan mana manaa Minesootaa keessa jiran hunda ilaallata. Kutaa daa'ima keessanii gabatee armaan gadii keessa ilaaluun dooziiwwan talaalii walii galaa umuriidaa'ima keessaniif barbaachisu hubadhaa.

Talaaliiwwan Barbaachisan	Oolmaa Daa'immanii hanga Kutaa jahaffaa	Kutaa toorbaffaa hanga Kutaa Kudha Tokkoffaa	Kutaa Kudha Lammaffaa
Hepatitis B (Hep B) (Talaalii Tiruu)	3 Dooziiwwan	3 Dooziiwwan	3 Dooziiwwan
Pooliyoo (IPV)	4 Dooziiwwan	4 Dooziiwwan	4 Dooziiwwan
Gifira, dhodhootoo, ruubeellaa (MMR)	2 Dooziiwwan	2 Dooziiwwan	2 Dooziiwwan
Variseelaa (Dhukkuba simbiraa)	2 Dooziiwwan	2 Dooziiwwan	2 Dooziiwwan
Difteeriyaa, tiitaanasii, fi pertaasasii(DTaP)	5 Dooziiwwan	5 Dooziiwwan	5 Dooziiwwan
Difteeriyaa, tiitaanasii, fi pertaasasii (Tdap)		1 Doozii	1 Doozii
MeningokokaalACWY (MenACWY)		1 Doozii	2 Dooziiwwan

Yaadachiisa: Hangi doozii caqasamee kun yoo daa'imni keessan sagantaa talaalii booda kan jiru ta'e adda addummaa qabaachuu mala. Daa'ima keessan talaalliin darbe yoo jiraate, rakkoo baay'ee hin qabu dhiheessaa kunuunsa fayyaa keessan dubbisuun akka qaqqabu taasisaa.

Talaaliiwwan akka fudhattan jajjabeeffaman garuu immoo ulaagaa mana barnootaa kan hin taane.

Influweenzaa(flu), COVID-19, Hiyuumaan Paappiloomaavaayireess (HPV), Meningokokaall B (MenB) fi talaaliiwwan kan biroon Daa'imman guutummaatti eegamuu isaanii mirkaneesuuf ni jajjabeeffamu. Daa'imni keessan talaaliiwwan kunneen yoom fudhachuu akka qabu ilaalchisee dhiheessaa keessan dubbisaa. Odeeffannoo dabalataaf [CDC: Sagantaa Talaalii Maatii fi Mataa Keessanii \(www.cdc.gov/vaccines/imz-schedules/index.html\)](https://www.cdc.gov/vaccines/imz-schedules/index.html) jilaalaa.

Odeeffannoo maatii fi guddistuuf

- Mana barnootaa eegaluun dura daa'imni keessan talaalii barbaachisaa hunda akka fudhate ykn waraqaa dhiifama talaalii akka dhiheeffatu mirkaneeffadhaa.
- Galagalcha ragaa mirkaneessa talaalii gara mana barnoota daa'ima keessaniitti ergaa. Galagalcha ragaa talaalii daa'ima keessanii kilinika ykn immoo karaa toora marsaaratii [Find My Immunization Record\(www.health.state.mn.us/people/immunize/miic/records.html\)](https://www.health.state.mn.us/people/immunize/miic/records.html) irraa argachuu dandeessu.
- Maaloo daa'imni keessan dhiifama talaalii sababa rakkoo fayyaa ykn sababa amantaa dhuunfaa fayyaan wal hin qabanne qaba taanaan unka gara galchituu guutaa.

[Talaaliiwwan Daa'ima dhalattuu, ijoollee fi Dargaggootaa \(www.health.state.mn.us/people/immunize/basics/kids.html\)](https://www.health.state.mn.us/people/immunize/basics/kids.html)

Sababoota dhiifama talaalii fayyaan wal qabatanii fi wal hin qabanne

Qajeelfamoota qindeessa ragaa sababoota dhiifama talaalii fayyaan wal qabatanii fi fayyaan wal hin qabanne akkasumas ragaa talaalii dhukkuba simbiraa (Vaariseellaa)

Qindeessa ragaa sababoota dhiifama talaalii fayyaan wal qabatanii fi fayyaan wal hin qabanne akkasumas ragaa talaalii dhukkuba simbiraa (Vaariseellaa galchuuf tarkaanfiiwwan 1 fi 2 irra jiran hordofaa.

1. Sanduuqa sababoota dhiifama talaalii fayyaan wal qabatanii fi wal hin qabanne jedhan keessatti mallattoo X taasisaa.. Daa'ima keessan talaaliiwwan tokkoo ol irraa dhiisuu barbaaddu taanaan tarree talaaliiwwan sanaa irratti mallattoo X kaa'aa.
2. Waraqaan dhiifama talaalii ykn raga talaalii dhukkuba simbiraa mallatteeffamuu qaba.

Talaaliiwwan barbaachisoo	Fayyaa	Fayyaan Kan Wal Hin Qabanne
Hepatitis B (Hep B) (talaalii dhukkuba turuu)		
Pooliyoo (IPV)		
Gifira, dhodhootoo, rubeellaa (MMR)		
Vaariseellaa (Dhukkuba simbiraa)		
Difteeriyaa, tiitaanasii, fi pertuusisii (DTaP)		
Difteeriyaa, tiitaanasii, fi pertuusisii (Tdap)		
MeningokokaalACWY (MenACWY)		

Dhiifama Fayyaan Wal qabatu: Dhiifama fayyaan wal qabatu dhiheessaan kunuunsa fayyaa ilaalee mallatteessuu qaba. Dhiheessaa kunuunsa fayyaa jechuun ogeessa heyyama fayyaa qabu, narsii, ykn gargaaraa dookteraa fa'a dabalata. Daa'imni kun sababa rakkoo fayyaa(dhorka) irraa kan ka'e ykn ragaan laaboraatoorii eegumsa farra alagaa gahaa ta'e qabaachuu agarsiisu waan jiruuf talaalii mallattoon X itti godhame kana kan hin fudhanne ta'uu mallattoo koon nan mirkaneessa.

Mallattoo: _____
(kan ogeessa kunuunsa fayyaa)

Guyyaa: _____

Sababoota Fayyaan Wal hin qabanne: Maatii/guddistuun dhiifamoota talaalii rakkoo fayyaan wal hin qabanne mallatteessuun unkichi qondaala galmeessa ragaalee hawaasaan mallatteeffamee chaappaan itti godhamuu qaba. Daa'imman amantaa maatii/guddistuun ala talaalii fudhachuu hin qaban. Daa'ima talaalii irraa dhorkuun fayyaa isaaniis ta'e kan biroo balaa irra ni buusa. Daa'imman talaalii hin fudhatiin dhukkuboota talaalliin dhorkamuu danda'aniif saaxilaman mataa isaanii fi namoota biroo eeguuf jecha mana barnootaa fi hojiiwwan idilee kan biroo irraa guyyoota 21f of dhorkuun mana keessa turu.

Daa'imni kun talaalii mallattoon X itti godhame kana sababa amantaa kootiin akka hin fudhanne taasisen jira dhukkuboota talaalliin dhorkamuu danda'aniif yoo saaxilame immoo guyyoota 21 f barnoota ykn sochiiwwan biroo irraa of dhorkee mana turuu akka qabu mallattoo koon nan mirkaneessa.

Mallattoo: _____ Guyyaa: _____
(maatii/guddistuu)

Sababoonni dhiifama talaalii fayyaan wal hin qabanne qondaala galmeessa ragaalee hawaasaan mallattaa'uu qabu:

Mallattoo Qondaalaa

Waraqaan kun ana duratti mirkanaa'e gaafa _____ (guyyaa),

Kan mirkaneesse _____
(maqaa maatii ykn guddistuu)

Mallattoo Qondaalaa:

Isteetii _____,
kaawuntii _____

Seenaa dhukkuba simbiraa (variseellaa) : Da'imni kana dura dhukkuba simbiraa saaxilamee yoo jiraate, talaalii variseellaa fudhachuuf hin dirqaman. Dhukkubichi Fulbaana 1, bara 2001 booda kan mudate taanaan dhiheessaan kunuunsa fayyaa mallatteessuu qaba. Daa'imni dhukkubichaan kan qabame Fulbaana 1, bara 2001 dura yoo ta'e maatiin unka kana mallatteessuu qabu.

Daa'imni kun yeroo armaan gaditti caqasame keessa dhukkuba simbiraan qabamee waan tureef talaalii variseellaa kan isa hin barbaachisne ta'uu mallattoo koon nan mirkaneessa, Ji'aa fi bara _____

Mallattoo: _____ Guyyaa: _____

(kan ogeessa fayyaa, bakka bu'aa kilinika hawaasaa, ykn maatii/guddistuu)